

Література

1. Почему национальные цифровые валюты (Petro, e-Crona, FedCoin, CryptoRuble и другие) не являются криптовалютами? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unba.info/pochemu-natsionalnye-tsifrovye-valyuty-petro-e-crona-fedcoin-cryptoruble-i-drugie-ne-yavlyayutsya-kriptovalyutami/>
2. Что ждет CBDC: Будущее цифровых валют центральных банков – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.ihodl.com/investment/2019-08-12/chto-zhdet-cbdc-budushee-cifrovyyh-valyut-centralnyh-bankov/>
3. Електронна гривня: НБУ готує «українську відповідь» біткоїну – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2715437-elektronna-grivna-nbu-gotue-ukrainsku-vidpovid-bitkoinu.html>
4. НБУ завершив пілотний проект е-гривня, оцінює перспективи інструменту – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/567991.html>
5. Кисляк Руслан. Невидима готівка. До чого призведе поява цифрової гривні – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://finclub.net/ua/analytics/nevydyma-hotivka-do-choho-pryzvede-rojava-tsyfrovoi-hryvni.html>
6. А. Киселев . Есть ли будущее у цифровых валют центральных банков? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cbr.ru/Content/Document/File/71328/analytic_note_190418_dip.pdf

УДК 657.372.1

Ходзицька Валентина Василівна,
канд. екон. наук., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ КОРПОРАЦІЙ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Мета дослідження: дослідити вплив основних інформаційних запитів менеджменту на прийняття інвестиційних рішень корпоративними господарюючими суб'єктами.

Цінність дослідження. Розглянутий вплив основних інформаційних запитів стратегічного менеджменту на прийняття інвестиційних рішень корпоративними господарюючими суб'єктами дозволяє інформаційно оптимізувати ефективність прийнятих фінансових рішень. Обґрунтовані підходи є основою формування сучасних облікових концепцій, спрямованих на забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень та створення стійких конкурентних переваг.

Перехід до ринкової економіки вимагає від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності продукції і послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління. Інвестиції є основою розвитку підприємства, окремих галузей та економіки країни в цілому. Від уміння інвестувати залежить розквіт власного виробництва, можливості вирішення соціальних й екологічних проблем, сучасний рівень і потенційний динамізм фізичного, фінансового та людського капіталів. Без надійних основ інвестиційної діяльності, якими професійно володіли

спеціалісти відповідно профілю, важко сподіватися на сталий розвиток вітчизняного виробництва, науково-технічний та соціальний прогрес, а з ним і на належне місце у світовому господарстві

Ефективність інвестиційної діяльності вирішальною мірою залежить від рівня розвитку капітального будівництва, інвестиційного та промислово-будівельного комплексів, що у свою чергу зумовлюється виробничим потенціалом цього матеріально-технічної бази, кваліфікацією складу виконавців, науково-технічним рівнем проектних рішень, станом організації та планування інвестиційного процесу, забезпеченістю його фінансовими ресурсами, сукупною діяльністю всіх учасників процесу.

Одна з головних проблем, що сьогодні заважає підприємству розвиватися — є відсутність фінансування як поточної діяльності, так і перспективної. Стан підприємства і його навколишнього середовища не дозволяє використовувати традиційні і доступні для західних компаній джерела фінансування. З усіх існуючих причин, що ускладнюють вихід підприємств на джерела фінансування, вибрати одну головну — неможливо. Ця проблема багатфакторна, пов'язана як з об'єктивними, так і з суб'єктивними коренями.

Формування в Україні ринкової інфраструктури докорінно змінює економічне, інформаційне і правове середовище функціонування, зміст фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності в усіх сферах діяльності.

В умовах становлення та розвитку України як незалежної держави з ринковою моделлю господарювання, коли господарюючі суб'єкти самостійно вирішують проблеми фінансового забезпечення власної виробничо-господарської та інвестиційної діяльності, значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану організацій, оцінки їх ліквідності, платоспроможності та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

В Україні дотепер не створено обґрунтованої системи підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Це стало однією з причин катастрофічного спаду інвестиційної активності в країні, який перевищує темпи зниження показників економічного розвитку. Разом з тим одними з головних причин є тягар чинної податкової системи, надмірне вилучення її каналами прибутку та інших ресурсів простого і розширеного відтворення.

Реформування системи бухгалтерського обліку і звітності відповідно до міжнародних стандартів є складовою частиною заходів, спрямованих на розвиток ринкових відносин. Побудова нових економічних стосунків неможлива без активізації інвестиційних процесів і поліпшення якості управління ними на рівні окремих суб'єктів господарювання. В цих умовах важливим є здійснення обліку, аналізу та аудиту фінансових інвестицій як в інтересах інвесторів, власників підприємства (об'єкта інвестування), так і будь-яких інших зацікавлених користувачів фінансової звітності, потенційних інвесторів.

Існування величезної маси фінансового капіталу з численними і багатофункціональними механізмами обумовлює глибоку зацікавленість капіталу в його розміщенні, тобто весь даний ринок знаходиться в очікуванні об'єкта фінансування — підприємства. Ринок створений для того, щоб задовольняти запити і надії підприємства. Вартість капіталу формується винятково у процесі співробітництва між двома ринками — ринком фінансів і ринком виробництва. Необхідно активно рухатися назустріч ринку капіталу. У процесі активного розвитку цього ринку за останні 200 років вироблені основні правила функціонування капіталу. Логіка появи таких правил виходить з елементарних бажань інвесторів зберегти свої кошти, мінімізувати ризик їх втрати. Якщо підприємство бажає взяти участь у цьому процесі, то, відповідно, насамперед, повинне грати за сталими правилами. Для цього потрібно знати і виконувати існуючу систему взаємин. Знання правил і суворе їх виконання — головна умова участі підприємства в інвестиційному процесі. Крім того, інвестора цікавить не формальне керівництво компанією, а особи, які за нею стоять. Йому потрібна точна інформація, яким чином і поміж ким будуть розподілятися прибутки у разі надання інвестиції. Необхідно лише

переконливо довести його переваги у порівнянні з конкурентами. Потрібні і ретельний опис ринку і свого місця на ньому, і розуміння конкурентів і перспективи.

Моделі зіставлення прибутку необхідно використовувати у тих випадках, коли в результаті інвестування змінюється також і дохід. Критерієм для оцінки інвестицій є середньорічний прибуток як різниця між додатковими доходами і витратами.

Моделі зіставлення рентабельності використовується при порівнянні ступеня прибутковості витрат капіталу, пов'язаних з фінансуванням альтернативних проектів та при визначенні абсолютної вигоди інвестицій. Граничною величиною може бути середня ставка процента на залучений капітал. Моделі зіставлення рентабельності найбільш виправдані у тих випадках, коли існує велика кількість інвестиційних можливостей з дуже високим рівнем рентабельності, які конкурують між собою за обмежені фінансові ресурси.

Моделі статичних амортизаційних розрахунків використовують при виборі інвестиційних проектів у порівнянні строків відновлення (амортизації) об'єкта інвестування. Строк амортизації інвестиційного об'єкта — це період, протягом якого вкладений капітал відновлюється за рахунок притоку грошових засобів чи перевищення надходжень від експлуатації об'єкта над витратами. Граничне значення визначає критичний термін експлуатації проекту. Строк амортизації інвестиційного об'єкта можна розрахований шляхом ділення обсягу інвестицій на середню величину надходження грошових коштів. Останню величину розрахувати як суму середнього очікуваного прибутку інвестицій та обсягу їх амортизації.

Динамічні моделі порівняно зі статичними мають переваги насамперед у тому, що замість середніх даних використовують індивідуальні дані руху коштів в окремі роки за весь період експлуатації об'єкта та зі застосуванням дисконтних ставок чи коефіцієнтів ревальвації, враховуючи відмінність надходження платежів у різний час. Інвестиційні об'єкти характеризуються рухом грошових коштів, які очікують при реалізації проектів у часі. У динамічних моделях враховують ту обставину, що в різний час відбувається різна величина грошового потоку. Через залежність руху грошових коштів від часу його здійснення неможливо просто сумувати грошовий потік, а треба провести його ревальвацію чи дисконтування.

Вартість капіталу є масштабом порівняння, найкращим варіантом з найбільшою корисною вартістю капіталу

Метод визначення процентної ставки залучення фінансових засобів ґрунтується на допущенні про наявність ставок вкладення і ставок залучення фінансових ресурсів. Цільовою функцією методу є розрахунок критичної процентної ставки залучення фінансових ресурсів. Критичною вважається така процентна ставка, при використанні якої у значенні ставки залучення капіталу кінцева вартість майна дорівнюватиме нулю. Інвестиційний проект буде вигідним, якщо критична процентна ставка залучення капіталу буде більшою, ніж реальна ставка залучення фінансових ресурсів.

Метод аналізу ризику використовують при обґрунтуванні рішень, шляхом розподілу ймовірнісних значень цільової величини інвестицій за багатьма факторами впливу, при різних значеннях вхідних даних та ймовірності їх зміни. Метод дерева рішень дає змогу визначити оптимальне рішення на початку планового періоду з врахуванням можливих змін стану навколишнього середовища і ймовірності їх прояву, а також наступних дій при зміні параметрів цього середовища. Оптимальною вважається серія рішень, яка дає максимальне значення математичного очікування вартості капіталу.

При програмних рішеннях використовують складніші математичні методи й моделі, які орієнтуються на аналіз чуттєвості інвестиційної програми, на імітацію інвестиційних процесів та вибір портфеля інвестицій.

Таким чином, прийняття фінансових рішень зумовлено багатьма факторами: вид інвестиції, вартість інвестиційного проекту, наявність різних можливостей інвестування, обмеженість фінансових ресурсів, ризик інвестування, прибутковість та окупність інвестиційних проектів тощо, що пов'язане з глибокими аналітичними дослідженнями, які б гарантували прийняття найбільш ефективних рішень в умовах нестабільності інвестиційного середовища, ризику помилки у виборі альтернативних проектів, значних коливань зміни ефективності їх реалізації.

Література

1. Друрі К. Управлінський і виробничий облік: Пер. з англ.; Підручник. – М.: ЮНІТІ-ДАНА, 2002.
2. Ентоні А. Аткинсон, Раджив Д. Банкер, Роберт С. Каплан, С. Марк Янг. Управлінський облік. 3-є видання-М.: Видавничий дім «Вільямс», 2005.
3. Міддлтон Д. Бухгалтерський облік і прийняття фінансових рішень: пер. з англ./Д. Міддлтон; під ред. І.І. Єлісєєвой. – М.: Аудит; М.: ЮНІТІ, 1997.
4. Уорд Кит. Стратегический управленческий учёт / Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2002. – 448 с.: ил.
5. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерський облік: управлінський аспект: Пер. з англ./Під ред. Я. В. Соколова. – М.: Фінанси і статистика, 2001.
6. Bromwich M. The case for strategic management accounting: the role of accounting information for strategy in competitive markets // Accounting. Organisation and Society. – 1990. - № 1. P. 27-46.
7. Cooper R., Kaplan R.S. Measure costs right: make the right decisions // Harvard Business Review. – 1988. - September/October - P. 96-103.
8. Innes J. Strategic Management accounting, in tones, J (ed.). Handbook of Management accounting, Gee, Ch. 2., - 1998. – 968 p.

УДК 336.741.24

Шаповал Ю. І.,

м.н.с. відділу грошово-кредитних відносин,

shapovaljulia@ukr.net

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ: ОЧІКУВАНІ ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ

Розкрито зміст поняття цифрової валюти центрального банку. Представлено огляд ідеї запуску криптовалют центральними банками світу та виокремлено ключові переваги та недоліки.

Зростаюча популярність криптовалют та їх масовий децентралізований випуск сформували ідею цифрових валют центральних банків (central bank digital currencies, далі CBDCs). Запуск CBDCs піднімає фундаментальні питання проведення грошово-кредитної політики та функціонування фінансової системи в цілому. Як наслідок, за останні два роки багато центральних банків, серед яких ФРС, Банк Англії, Банк Канади та ЄЦБ, активізували публічне обговорення та дослідження використання технології блокчейн, протидії цифровим валютам або запуску власної цифрової валюти.

CBDCs є фіатними валютами, випущені центральними банками замість або на додаток до фізичних валют (банкнот і монет). CBDCs є двох типів: